

**ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА
2018 г.**

**НА СДРУЖЕНИЕ НАЦИОНАЛНО БЮРО
НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ
ЗАСТРАХОВАТЕЛИ**

Управителен съвет:

**Борислав Богоев
Адреана Лазарова
Иво Груев
Евгени Игнатов
Константин Велев
Стефан Софиянски
Радослав Димитров**

**Председател на
Управителния съвет:**

Борислав Богоев

Генерален Секретар:

Адреана Лазарова

**Главен счетоводител:
(съставител)**

Дарина Маринова

Седалище и адрес на управление:

**гр. София
ул. Граф Игнатиев №2, ет.2**

Юристи:

**Адвокатско дружество Антоанета Димоларова
Розалина Градинарова и съдружници
Адвокатско дружество Бързашка, Ангелова, Димитров:
Адвокатско дружество Зорница Василева и Теодора Ян
Адвокатско дружество Добрева и Бъчваров**

Обслужващи банки:

**ТБ Алианц Банк България АД
Уникредит Булбанк АД
Райфайзенбанк АД
ОББ АД**

Одитори:

АФА ООД

**СДРУЖЕНИЕ
НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ
2018 година**

Съдържание

1. ОДИТОРСКИ ДОКЛАД	5 страници
2. ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ	31 страници

ОДИТ
ФИНАНСИ
СЧЕТОВОДСТВО
ДАНЪЦИ
ПРАВО

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

ДО УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ НА СДРУЖЕНИЕ НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ

Квалифицирано мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на Сдружение Национално Бюро на Българските Автомобилни Застрахователи (Бюрото), съдържащ счетоводния баланс към 31 декември 2018 година и отчета за приходите и разходите, отчета за приходите и разходите от стопанска дейност, отчета за промените в нетните активи и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към финансовия отчет, съдържащо обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики и друга пояснителна информация.

По наше мнение, с изключение на възможния ефект от въпроса, описан в раздела от нашия доклад „База за изразяване на квалифицирано мнение“, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Бюрото към 31 декември 2018 година и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Националните счетоводни стандарти (НСС), приложими в България.

База за изразяване на квалифицирано мнение

Към 31 декември 2018 година в баланса на Бюрото са включени вземания от един негов член в размер на 21,237 х.лв., в т.ч. необезпечени вземания за 11,458 х. лв. Поради забавянето и/или оспорването и/или отказа на този член за възстановяване на сумите по предявени

претенции във връзка с негови застраховки, които суми са платени от Бюрото, той е поставен под мониторинг от страна на Бюрото и е учредил в негова полза банкова гаранция за плащане в размер на 5 млн. евро. Банковата гаранция е със срок до 28 юни 2024 година. Ръководството на Бюрото е преценило да не признава разходи за обезценка по тези вземания във финансовия си отчет за 2018 година. Възможностите и намеренията на този член на Бюрото за обслужване и изплащане на задълженията си към Бюрото не могат да бъдат оценени надеждно само на база исторически наблюдаеми резултати и/или друга публично достъпна информация и/или налична информация и документи от други източници. Поради това ръководството не ни е предоставило конкретна и достатъчна подкрепяща документация и анализ за своята преценка. Съответно, ние не бяхме в състояние да определим дали са необходими корекции по отношение на балансовата стойност на представените в баланса на към 31 декември 2018 година вземания, в размер на 11,458 х. лв., и респективно в отчетения финансов резултат за 2018 година в отчета за приходите и разходите и на другите резерви в отчета за промените в нетните активи на Бюрото.

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Бюрото в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето квалифицирано мнение.

Съществена несигурност, свързана с предположението за действащо предприятие

Обръщаме внимание на Приложение № 1.3 от финансовия отчет, в което се посочва, че:

а. Бюрото е поставено под мониторинг от Съвета на Бюрата поради продължаващо забавяне на плащането на претенции от негови членове към чуждестранни бюра, кореспонденти и застрахователи. Поставянето под мониторинг е свързано с възникване на задължения за Бюрото за предоставяне на допълнителни финансови гаранции. Ако не бъдат предприети мерки от ръководството на Бюрото относно намаляване на задължията, Съветът на Бюрата би могъл, по негова преценка, да наложи нови и значителни по размер санкции, включително суспендиране на членството на НББАЗ в системата Зелена Карта; и

б.Член на Бюрото е с отнет лиценз от месец май 2018 година. Съгласно Кодекса за застраховането и Вътрешните правила на Съвета на Бюрата претенциите по издадени полици от член с отнет лиценз следва да се изплащат от Бюрото. Към 31 декември 2018 година, на база актюерска оценка, провизираните задължения са на съществен размер и възлизат на 31,092 х.лв.

Описаните по-горе обстоятелствата, наред с останалите събития, факти и условия, оповестени в Приложение № 1.3., са индикатор, че е налице съществена несигурност, която би могла да породи значителни съмнения относно способността на Бюрото да продължи да функционира като действащо предприятие. Нашето мнение не е модифицирано по отношение на този въпрос.

Други въпроси

Финансовият отчет на Сдружение Национално Бюро на Българските Автомобилни Застрахователи към 31 декември 2018 година не подлежи на задължителен финансов одит по реда на чл. 37, ал. 1 и ал. 3 от Закона за счетоводство и Бюрото не е задължено да изготвя годишен доклад за дейността си по реда на чл. 42, ал. 1 от същия закон. Затова извършеният от нас независим одит е доброволен по смисъла на чл. 6 от ЗНФО и не обхваща процедури за формиране на становище относно доклад за дейността.

Отговорности на ръководството за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с НСС, приложими в България за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Бюрото да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Бюрото или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на

измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Бюрото.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаем до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Бюрото да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Бюрото да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

АФА ООД
Одиторско дружество

Валя Йорданова Йорданова
Управител

Рени Георгиева Йорданова
Регистриран одитор, отговорен за одита

1 юли 2019 година
ул. "Оборище" 38
гр. София 1504, България

ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ	1
ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ ОТ СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ	2
СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС	3
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	4
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В НЕТНИТЕ АКТИВИ НА НББАЗ	5

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. КРАТКА ИСТОРИЯ НА БЮРОТО	6
2. ПРИНЦИПИ ПРИ ИЗГОТВЯНЕ НА ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ	10
3. ПРИХОДИ	19
4. РАЗХОДИ ЗА НЕСТОПАНСКА ДЕЙНОСТ	19
5. РАЗХОДИ ЗА СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ	20
6. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ И РАЗХОДИ	21
7. ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	22
8. ВЗЕМАНИЯ ПО ПРЕДЯВЕНИ ПРЕТЕНЦИИ	23
9. ВЗЕМАНИЯ ПО НЕПРЕДЯВЕНИ ПРЕТЕНЦИИ	23
10. ВЗЕМАНИЯ ОТ ДОСТАВЧИЦИ	24
11. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ	24
12. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ДЪРЖАНИ ЗА ТЪРГУВАНЕ	24
13. БАНКОВИ ДЕПОЗИТИ	25
14. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА	25
15. РАЗХОДИ ЗА БЪДЕЩИ ПЕРИОДИ	26
16. ГАРАНЦИОНЕН ФОНД НА БЮРОТО	26
17. ДРУГИ РЕЗЕРВИ	27
18. ПРОВИЗИИ ЗА ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ПОЛИЦИ, ИЗДАДЕНИ ОТ ЗАСТРАХОВАТЕЛ С ОТНЕТ ЛИЦЕНЗ	27
19. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ПРЕДЯВЕНИ ПРЕТЕНЦИИ	27
20. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДОСТАВЧИЦИ	28
21. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	28
22. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК	28
23. УСЛОВНИ АКТИВИ	30
24. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ	30
25. СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА БАЛАНСА	31

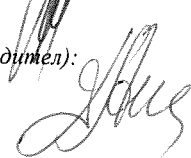
СДРУЖЕНИЕ НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ
ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ
за 2018 година

		2018 ХИЛ. ЛВ.	2017 ХИЛ. ЛВ.
1. Приходи от дейността	3.1	275	272
2. Разходи за дейността	4	709	600
РЕЗУЛТАТ (1 - 2)		(434)	(328)
3. Финансови приходи	6.1	3	69
4. Финансови разходи	6.1	71	-
5. Печалба от стопанска дейност		536	317
РЕЗУЛТАТ (1 - 2 + 3 - 4 + 5)		34	58

Приложенията на страници от 6 до 31 са неразделна част от финансовия отчет.

Председател на УС:
Борислав Богоев

Съставител (гл. счетоводител):
Дарина Маринова

СДРУЖЕНИЕ НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ
 ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ ОТ СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ
 за 2018 година

Приложение	2018 ХИЛ. ЛВ.	2017 ХИЛ. ЛВ.
А. Разходи		
1. Разходи за суровини, материали и външни услуги, в т.ч.:		
а) суровини и материали	402	119
б) външни услуги	16	10
2. Разходи за персонала, в т.ч.:	386	109
а) разходи за възнаграждения	293	378
б) разходи за осигуровка, в т.ч.:	52	59
aa) осигуровки, свързани с лети	30	37
3. Разходи за амортизация и обезценка, в т.ч.:	9	14
а) разходи за амортизация и обезценка на дълготрайни материали и нематериални активи, в т.ч.:	9	14
aa) разходи за амортизация	9	14
4. Други разходи:	10	-
Общо разходи за операциона дейност (1 + 2 + 3 + 4)	766	570
5. Разходи от обезценка на финансови активи, включително инвестиции, признати като текущи (краткосрочни) активи	18	380
6. Разходи за лихви и други финансови разходи, в т.ч.:	157	28
а) отрицателни разлики от операции с финансови активи	100	21
б) отрицателни разлики от промяна на валутни курсове	33	4
Общо финансови разходи (5+6)	175	408
Общо разходи (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6)	941	978
7. Счетоводна печалба за годината (общо приходи - общо разходи)	604	371
8. Разход за данък върху печалбата	(68)	(54)
9. Нетна печалба за годината (7 + 8)	536	317
Всичко (Общо разходи - 8 + 9)	1 545	1 349
Б. Приходи		
1. Нетни приходи от продажби, в т.ч.:		
а) услуги	1 406	963
2. Други приходи:	32	56
Общо приходи от операциона дейност (1 + 2)	1 438	1 019
3. Приходи от лихви и други финансови приходи, в т.ч.:		
а) положителни разлики от операции с финансови активи	107	330
б) положителни разлики от промяна на валутни курсове	4	209
Общо финансови приходи (3)	107	11
Общо приходи (1 + 2 + 3)	1 545	1 349

Приложенията на страниците 6 до 31 са неразделна част от финансовия отчет.
 Председател на УС:
 Борислав Божов
 Съставител (гл. счетоводител):
 Дарина Маринова

ААПЗ
 София
 Рег. № 015
 АОА ООБ
 01/07/2019

СДРУЖЕНИЕ НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ
СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС

към 31 декември 2018 година

Приложение	31.12.2018 ХИЛ. ЛВ.	31.12.2017 ХИЛ. ЛВ.	Приложение	31.12.2018 ХИЛ. ЛВ.	31.12.2017 ХИЛ. ЛВ.
АКТИВ			ПАСИВ		
АКТИВИ			НЕТНИ АКТИВИ		
А. Дължими вноски в Гаранционен фонд на бурото	8 993	-	А. НЕТНИ АКТИВИ		
16			1. Гаранционен фонд на бурото	16	22 574
Б. Непекущи (дълготрайни) активи			II. Резерви		
1. Дълготрайни материални активи	13	17	1. Други резерви	17	3 457
1. Други	13	17	Общо за група II:		3 457
Общо за група I:			Общо за раздел А:		26 031
Общо за раздел Б:	13	17			
В. Текущи (краткотрайни) активи			ПАСИВИ		
1. Вземания			Б. Провизии и сходни задължения		
1. Вземания по предадени претенции	8	1 910	1. Провизия за задължения по полици, издадени от застраховател с отчет лиценз	18	-
2. Вземания по непредадени претенции	9	8 230	Общо за раздел Б:		-
3. Вземания от доставчици	10	2			
4. Други вземания	11	74	В. Задължения		
Общо за група I:		14	1. Задължения по предадени претенции, в т.ч.:	19	5 327
II. Инвестиции		10 154	до 1 година		5 317
1. Финансови активи, държани за търгуване	12	4 815	над 1 година		10
Общо за група II:		4 815	2. Задължения към доставчици, в т.ч.:	20	74
III. Банкови депозити	13	7 903	до 1 година		67
IV. Парични средства, в т.ч.:		26 600	до 1 година		221
- в брой		1	3. Други задължения, в т.ч.:	21	161
- в безрочни сметки и депозити		26 599	- към персонала, в т.ч.:		42
Общо за група IV:		26 600	до 1 година		20
Общо за раздел В:		63 307	- дългични задължения, в т.ч.:		42
Г. Разходи за бъдещи периоди	15	94	до 1 година		63
СУМА НА АКТИВА (А + Б + В+Г)	72 407	31 593	Общо за раздел В, в т.ч.:		5 562
			до 1 година		10
			СУМА НА ПАСИВА (А + Б)		31 593

Приложенията на страници от 6 до 31 са неразделна част от финансовия отчет

Финансовият отчет на страниците от 1 до 31 е одобрен за издаване от Управителния съвет и е подписан на 01.07.2019 г. от:

Председател на УС:
Борислав Богоев

Съставител(и) на счетоводител(и):
Дарина Маринова

Handwritten signature and date: 01/07/2019

СДРУЖЕНИЕ НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
ЗА 2018 ГОДИНА

	Приложения	2018 ХИЛ. ЛВ.	2017 ХИЛ. ЛВ.
I. НАЛИЧНОСТ НА ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В НАЧАЛОТО НА ПЕРИОДА		16 028	13 701
II. Парични потоци от нестопанска дейност			
A. Постъпления от нестопанска дейност			
1. Постъпления свързани с издаването на зелени карти		4 106	3 795
2. Постъпления от членски внос		267	272
3. Възстановени дългосрочни депозити в банки		-	5 040
3. Вноски в Гаранционния фонд	16	30 225	-
4. Получени лихви		3	75
5. Други постъпления		5	2
Всичко постъпления от нестопанска дейност		34 606	9 184
B. Плащания за нестопанска дейност			
1. Плащания свързани с издаването на зелени карти		(4 046)	(3 795)
2. Плащания за услуги и придобиване на дълготрайни активи		(507)	(279)
3. Парични потоци, свързани с трудови възнаграждения		(833)	(769)
4. Предоставени дългосрочни депозити в банки и обезпечаване на банкова гаранция		(7 903)	-
5. Други плащания		(56)	(28)
Всичко плащания за нестопанската дейност		(13 345)	(4 871)
В. Нетни парични потоци от нестопанската дейност		21 261	4 313
III. Парични потоци от стопанска дейност			
A. Постъпления от стопанска дейност			
1. Постъпления по предявени претенции		47 702	30 349
2. Постъпления от операции с финансови инструменти		380	-
3. Получени лихви		109	115
Всичко постъпления от стопанска дейност		48 191	30 464
B. Плащания за стопанската дейност			
1. Плащания по предявени претенции		(57 064)	(29 193)
2. Покупка на финансови инструменти		-	(2 094)
3. Платени данъци, без данък върху печалбата		(580)	(328)
4. Платен данък върху печалбата		(59)	(101)
5. Плащания към доставчици		(1 165)	(717)
6. Други плащания		(12)	(17)
Всичко плащания за стопанската дейност		(58 880)	(32 450)
В. Нетни парични потоци, използвани в стопанската дейност		(10 689)	(1 986)
IV. Наличност от парични средства в края на периода	14	26 600	16 028
V. Изменение на паричните средства през периода		10 572	2 327

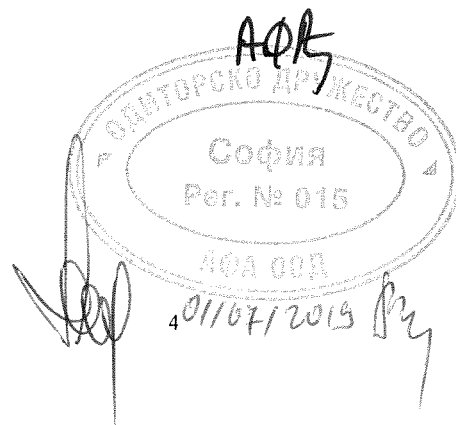
Приложенията на страници от 6 до 31 са неразделна част от финансовия отчет.

Председател на УС:

Борислав Богоев

Съставител (гл. счетоводител):

Дарина Маринова

СДРУЖЕНИЕ НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В НЕТНИТЕ АКТИВИ
за 2018 година

	Приложения	Гаранционен фонд на Бюрото хил. лв.	Други резерви хил. лв.	Общо Нетни активи хил. лв.
Салдо на 1 януари 2018		<u>22 574</u>	<u>3 457</u>	<u>26 031</u>
Вноски в Гаранционния фонд на НББАЗ	16	39 217		39 217
Покритие на щети за сметка на Гаранционния фонд на Бюрото в т.ч.: <i>Застраховател с отнет лиценз</i> <i>Плащания по фалшиви зелени карти</i>	16	<u>(313)</u> (286) (27)		<u>(313)</u> (286) (27)
Провизия за задължения по полици, издадени от застраховател с отнет лиценз за сметка на Гаранционния фонд на Бюрото	18	(31 092)		(31 092)
Резултат от дейността за годината в т.ч.: <i>печалба от стопанска дейност</i> <i>резултат от нестопанска дейност</i>			<u>34</u> 536 (502)	<u>34</u> 536 (502)
Салдо на 31 декември 2018	16,17	<u>30 386</u>	<u>3 491</u>	<u>33 877</u>

Приложенията на страници от 6 до 31 са неразделна част от финансовия отчет.

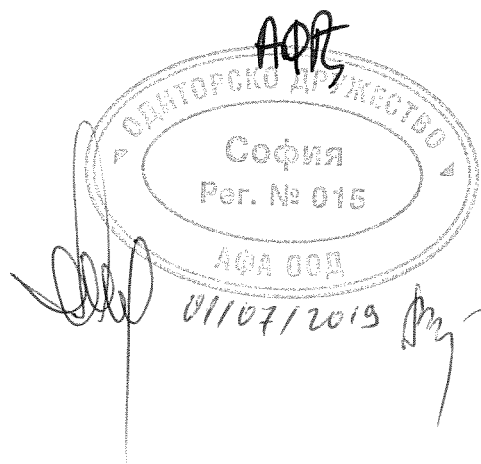
Председател на УС:

Борислав Богоев

Съставител(гл. счетоводител):

Дарина Маринова

1. КРАТКА ИСТОРИЯ НА БЮРОТО

1.1. Учредяване и управление

Националното Бюро на Българските Автомобилни Застрахователи е представително Национално Бюро на застрахователите в Република България и е част от международната система „Зелена карта“. Бюрото участва и съдейства за функционирането на системата „Зелена карта“ и задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите в държавите членки и държавите, подписали Многостранното споразумение. През 1949 се въвежда Системата "Зелена карта" в и около Европа. Инициирана и насърчавана от Икономическата комисия на Организацията на Обединените Нации за Европа (UNECE). Национално бюро на българските автомобилни застрахователи (НББАЗ) е създадено на 28.11.2001 г. От следващата година НББАЗ членува в Съвета на Бюрата, град Брюксел и действа като единственото представително национално застрахователно бюро за Република България по смисъла на Вътрешните правила на Съвета на Бюрата и в съответствие с Кодекса за застраховането, като участва и съдейства за функционирането на системата „Зелена карта“. Правният статут на Бюрото е сдружение с нестопанска цел, регистрирано по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, чийто статут е уреден в Глава 48 от Кодекса за застраховането. Сдружение „Национално бюро на българските автомобилни застрахователи“ е единственото представително Национално бюро на застрахователите за Република България в Съвета на бюрата, Брюксел, съгласно чл. 506 от Кодекса за застраховането. Съгласно Директива 2009/103/ЕО, съществуването на национално бюро е едно от условията за членство на държавата в системата „Зелена карта“, като институция която подписва международния договор на системата „Зелена карта“, наречен Вътрешни правила на Съвета на бюрата.

На 28.11.2001 г. с решение на Националния Съвет по застраховане на Р. България НББАЗ е признато за единствено представително пред международните застрахователни организации за дейностите, предвидени с международни договори за застраховане на Гражданската отговорност на собствениците, ползвателите, държателите и водачите на моторни превозни средства.

С членството на Р. България в Европейския съюз на 01.01.2007 г. Националното бюро подписа Анекс №3, с което се присъедини към Многостранният гаранционен договор на страните членки на ЕИП.

В своята дейност, като представително бюро, НББАЗ се ръководи от:

1. Кодекса за застраховането и подзаконовите актове по прилагането му, както и от актовете на българските държавни органи, регулиращи по силата на закона дейността в областта на застраховането;
2. Конституцията на Съвета на бюрата, Вътрешните правила на Съвета на бюрата и решенията на органите на Съвета на Бюрата, касаещи осъществяването на целите на Бюрото и изпълнението на Вътрешните правила;

НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2018 ГОДИНА

---

3. Международните актове в системата „Зелена карта“ относно застраховката „Гражданска отговорност“ на автомобилистите и сертификата „Зелена карта“, които са задължителни за Бюрото.

4. Устава на Бюрото.

Взаимодействието между членовете на бюрото се осъществява чрез органите на НББАЗ - Общо събрание на членовете и Управителен съвет, които функционират, съгласно предвидените в закона и Устава на бюрото процедури и компетентност за юридическо лице с нестопанска цел.

Съгласно Устава на НББАЗ върховен орган за управление на Бюрото е Общото събрание на членовете.

Управителен орган е Управителният съвет, който се състои от седем члена.

Към 31.12.2018 г. НББАЗ има Управителен съвет в състав: Орлин Ценков Пенев Председател на УС, Светослав Иванов Лазаров – Генерален секретар, и членове: Иво Ивов Груев, Евгени Светославов Игнатов, Константин Стойчев Велев, Стефан Христов Софийански, Радослав Цветанов Димитров. Ръководството на Бюрото е в лицето на Орлин Ценков Пенев Председател на УС и Светослав Иванов Лазаров – Генерален секретар. Те представляват Сдружението заедно и поотделно.

На 12.02.2019 г.с решение на Общото събрание като член на УС е освободен Орлин Ценков Пенев и на негово място е избран Борислав Атанасов Богоев. От 25.02.2019 г. Борислав Богоев е вписан в търговския регистър като Председател на УС. На 16.05.2019г. с решение на Общото събрание като член на УС е освободен Генералния секретар Светослав Лазаров и на негово място е избрана Адреана Лазарова. На 31.05.2019 г. в Търговския регистър е вписан новият Генерален секретар.

Към датата на издаване на Годишния финансов отчет на Бюрото Ръководството на НББАЗ е в лицето на Борислав Атанасов Богоев – Председател на УС на НББАЗ и Адреана Асенова Лазарова – Генерален секретар. Те представляват Сдружението заедно и поотделно.

Към 31.12.2018 г. средно списъчният брой на персонала в Бюрото е 11 служители (2017 г. – 12) по трудов договор.

1.2. Цели и предмет на дейност

Целите и предмета на дейност на Национално Бюро на Българските Автомобилни Застрахователи – НББАЗ са следните:

- Организира, администрира и контролира изготвянето и отпечатването на международни сертификати за автомобилна застраховка, наричани „Зелена карта“, както и гранична застраховка.
- Защишава интересите на членовете си пред Съвета на Бюрата и пред негови органи, пред компетентни органи на Европейския съюз и държави членки, пред органите на централната и местната администрация, пред органите на съдебната власт, както и пред трети лица, по

повод и във връзка със застраховката „Гражданска отговорност“ на автомобилистите и сертификата „Зелена карта“.

- Сключва споразумения с национални застрахователни бюра, компенсационни органи и гаранционни фондове на държави членки във връзка с функционирането на застраховката „Гражданска отговорност“ на автомобилистите.
- Обработва щети на пострадали лица за причинените им на територията на Република България вреди от моторни превозни средства, които обичайно се намират на територията на държава членка или трета държава.
- Съдейства за изплащането в срок от членове на Бюрото на дължими обезщетения за причинените вреди в чужбина.
- Изплаща обезщетения като Компенсационен орган в случаите, предвидени в Кодекса за застраховането и Устава на НББАЗ.
- Уведомява своите членове за постъпили претенции на застрахователи или на национални застрахователни бюра от настъпили на застрахователни събития по застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“, сключени и издадени от членовете на Бюрото, както и да контролира извършването им в съответствие с Вътрешните правила на Съвета на Бюрата.
- Изплаща от свое име и за сметка на своите членове, в сроковете на Вътрешните правила на Съвета на Бюрата, дължими обезщетения за причинените вреди и да възстановява от свое име и за сметка на свои членове разноски на застрахователи или национални бюра, извършили обработка по щети по застраховки „Гражданска отговорност на автомобилистите“, сключени и издадени от тези членове на Бюрото, неизпълняващи в срок своите задължения за плащане.

1.3. Принцип на действащо предприятие

Настоящият финансов отчет е изготвен на базата на принципа предположение за действащо предприятие.

На 06.12.2018 година Съвета на Бюрата поставя НББАЗ под мониторинг, като мотивът е продължаващото забавяне на плащането на претенции от членове на Бюрото към чуждестранни бюра, кореспонденти и застрахователи, в резултат на което ликвидността и платежоспособността на Бюрото са поставени под висок риск. До тази ситуация се стига, след като през 2017 г. двама от членовете на Бюрото забавят и/или преустановяват плащането на претенции от чуждестранни застрахователи, кореспонденти и/или национални бюра. Поради тази причина Генералната асамблея на съвета на Бюрата от м. юни 2017 г. дава мандат на Управителния съвет на Съвета на Бюрата да постави под мониторинг българското бюро по всяко време, ако платежоспособността му е застрашена. С писмо от 11.12.2017 г. Управителният Съвет на Съвета на Бюрата изисква НББАЗ да учреди в негова полза банкова гаранция в размер на 4,000 х. евро. Гаранцията е учредена на 27.03.2018 г. Поставянето на

НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2018 ГОДИНА

НББАЗ под мониторинг през м. декември 2018 г. изисква да се увеличи банковата гаранция на 5 млн. евро и Бюрото да сключи общ презастрахователен договор за всички членове в срок до 01.04.2019 г. като застрахователните компании се присъединят към този договор след изтичане на текущите им, индивидуални презастрахователни договори. Приблизителната премия, посочена от водещия презастраховател би била около 16,678 х. евро. Към датата на издаване на финансовия отчет презастрахователен договор все още не е сключен. Водят се преговори с Мониторинговия комитет на Съвета на бюрата общият презастрахователен договор да бъде с отделен слип за всеки застраховател.

В периода 12 -14 юни 2019 г. в гр. Маракеш, Мароко, е проведена Генерална асамблея на Съвета на Бюрата. На нея Секретариатът на Съвета на бюрата е определил абсолютен краен срок на Бюрото за сключване на презастрахователен договор до 1.09.2019 г. Неспазването на срока би довело до налагане на глоба на НББАЗ, която за 2018 г. би била в размер на 2 млн. евро. Допълнително, ако не бъдат предприети мерки от ръководството на Бюрото относно намаляване на задлъжнялостта, Съветът на Бюрата би могъл, по негова преценка, да наложи нови санкции, включително суспендиране на членството на НББАЗ в системата Зелена Карта.

Към 31.12.2018 г. вземанията на Бюрото от двете застрахователни компании, отказващи плащания, възлизат общо на 23,156 х. лв. и са във връзка с: 1) претендирани и/или изплатени от Бюрото за сметка на двете компании застрахователни претенции в размер на 19,506 х.лв. и 2) дължими допълнителни вноски в Гаранционния фонд на Бюрото на стойност 3,650 х.лв. Една от застрахователните компании оспорва задължение в размер на 7,953 х. лв. и съгласно сключено споразумение с НББАЗ от 01.02.2019 г. тези суми ще подлежат на допълнително уточнение.

Също така, след отнемане на лиценза на „Застрахователна компания Олимпик – клон България“ (член на НББАЗ) на 10.05.2018 г. (като последица от отнемане лиценза на Застрахователна компания Олимпик АД в Кипър), Клонът в България преустановява плащанията на претенции по издадени от него застрахователни полици. Съгласно Кодекса на застраховането, Вътрешните правила на Съвета на Бюрата и Устава на НББАЗ претенциите във връзка с щети по полици Гражданка отговорност, издадени от клона на ЗК Олимпик клон България, с дата на събитие на ПТП преди отнемане на лиценза на застрахователната компания, следва да се изплатят от НББАЗ. През 2018 г. от Гаранционния фонд на Бюрото са изплатени 276 х. лв. по полици на ЗК Олимпик, клон България. Към 31.12.2018 г. стойността на очакваните предстоящи плащания по полици е оценена на 31,092 х. лева (*Приложение 18*).

Тези факти и обстоятелства са индикатор за наличието на съществена несигурност, която би могла да породи значителни съмнения относно способността на Сдружението да продължи да функционира като действащо предприятие, съответно, да не е в състояние да реализира своите активи и да обслужи своите задължения в хода на нормалния му оперативен цикъл..

1.4.Основни показатели на стопанската среда

Основните показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на сдружението, за периода 2016 – 2018 г. са представени в таблицата по-долу:

НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2018 ГОДИНА

Показател *	2016	2017	2018
БВП в млн. лева	94,130	101,403	107,925
Реален растеж на БВП	3.9%	3.8%	3.1%
Инфлация в края на годината	-0.5%	1.8%	2.3%
Среден валутен курс на щатския долар за годината	1.77	1.71	1.65
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1.86	1.63	1.71
Основен лихвен процент в края на годината	0.00	0.00	0.00
Безработица (в края на годината)	8.0%	7.1%	6.1%

* Източник: БНБ;

2. ПРИНЦИПИ ПРИ ИЗГОТВЯНЕ НА ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

2.1.База за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Сдружение НББАЗ е изготвен в съответствие със Закона за счетоводството (нов) в сила от 01.01.2016 г. (ДВ 95/08.12.2015 г.) и Националните счетоводни стандарти (НСС), утвърдени от МС с ПМС № 46/2005 (ДВ 30/07.04.2005 г.) и изменени и допълнени с ПМС 251/2007 г. (ДВ 86/ 26.10.2007 г.) и с ПМС 394/2015 г. (ДВ 3/12.01.2016 г. и в сила от 01.01.2016 г.

От 01.01.2016 г. е в сила нов Закон за счетоводството, който отменя изцяло действащия до 31.12.2015 г. Закон за счетоводството. С новия закон се транспонират в националното счетоводно законодателство правилата и изискванията на Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета на ЕС от 26.06.2013 г. относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия.

С ПМС № 27/2019 г. (ДВ бр. 15/19.2.2019 г.) са изменени Националните счетоводни стандарти, като е направена промяна в СС 17 Лизинг в частта относно счетоводното отчитане на договорите за експлоатационен (оперативен) лизинг в сила от 2019 г. Промените в СС 17 няма да доведат до промяна в счетоводната политика на сдружението.

Сдружението води своите счетоводни регистри в български лева (BGN) и изготвя своите официални финансови отчети в съответствие с българското счетоводно законодателство. Данните в годишния финансов отчет (ГФО) са представени в хиляди лева. Настоящият годишен финансов отчет е изготвен на принципа на историческата цена с изключение на финансовите активи, държани за търгуване, които са оценени по справедлива стойност.

На база определени в Закона за счетоводство критерии сдружението се класифицира в категорията малко предприятие . От 01.01.2019 г. сдружението остава в същата категория.

НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2018 ГОДИНА

За малките предприятия е предвидена възможност за облекчения при изготвянето на законовите финансови отчети. Ръководството на сдружението е взело решение да не прилага тези облекчения и запазва прилагания модел на пълен финансов отчет.

Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

Представянето на финансов отчет съгласно Националните счетоводни стандарти изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях. Обектите, които предполагат висока степен на субективна преценка или сложност на, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, са оповестени в Приложение № 2.14.

2.2. Сравнителни данни

Сдружението представя сравнителна информация в този финансов отчет за периода 1 януари до 31 декември на предходната година. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето за текущата година.

2.3. Функционална и отчетна валута

Функционалната и отчетна валута на Бюрото е българският лев. Левът е фиксиран в съотношение със Закона за БНБ към еврото в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

Паричните средства, вземанията и задълженията, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат в легова равностойност на база валутния курс към датата на операцията и се преоценяват на годишна база като се използва официалният курс на БНБ на последния работен ден от годината. Към 31 декември те са представени по заключителния курс на БНБ.

Курсовите разлики от преоценката се третираат като текущи приходи и разходи и се включват в отчета за приходи и разходи като „финансови приходи/(разходи)”.

2.4. Приходи

Приходите се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която стопанските изгоди се придобиват от Бюрото и доколкото приходите могат надеждно да се

НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2018 ГОДИНА

измерят. Начисляват се в момента на тяхното възникване, независимо от момента на паричните постъпления.

Като текущ приход от *нестопанската дейност* се отчита членския внос за периода, определен от Общото събрание на Бюрото, както и други приходи от регламентираната дейност за постигане целите на Бюрото.

Като *стопанска дейност* се отчита дейността на НББАЗ по чл.1 от Търговския закон, извършена по занятие с цел реализиране на постоянен доход, която е пряко свързана с нестопанската дейност на Бюрото, съгласно Устава на НББАЗ, вътрешните правила на Съвета на Бюрата и Кодекса на застраховането. Предметът на стопанската дейност на Бюрото се състои в дейност по обработка и изплащане на щети в качеството си на Компенсационен орган или по повод на пътнотранспортни произшествия, настъпили на територията на Република България в случаите съгласно Вътрешните правила на Съвета на Бюрата, както и приходи от обработка на щети на свои членове в случаите на плащания от страна на Бюрото, когато член на НББАЗ престане да изпълнява своите задължения да плаща пред чуждестранните национални бюра или кореспонденти по застрахователни събития, настъпили извън територията на България.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на баланса, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

2.5. Разходи

Разходите в Бюрото се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост.

Разходите за нестопанска дейност се отчитат аналитично по направления в сметка 611 "Разходи за дейността". Разходите за стопанска дейност се следят самостоятелно с цел съпоставянето им с приходите от стопанска дейност.

Административните разходи представляват разходи, които обслужват общата дейност на Бюрото и се разпределят съответно към стопанска и нестопанска дейност на база приходи.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят се изпълняват.

Финансовите приходи и разходи се включват в отчета за приходи и разходи и се състоят от: лихвени приходи и разходи, валутни курсови разлики и приходи и разходи от операции с финансови инструменти.

Банковите такси за текущо обслужване на дейността на Бюрото се представят като външни услуги.

Не се отчитат като разход на Бюрото изплатените обезщетения, разходите за ликвидация, свързани с определяне на обезщетението, финансови разходи за обработка на щети, настъпили на територията на страната по вина на чуждо МПС, изплатените обезщетения и разходи за обработка от НББАЗ в качеството си на Компенсационен орган, като и разходите, свързани с плащането на претенции на чужди Национални бюра и застрахователни компании във връзка с настъпило събитие с незастраховано МПС с български регистрационен номер на

територията на друга държава-членка на ЕС. Не се признават за разход и направените съпътстващи разходи по обработка на щетата като преводи на документи, разходи по запитвания, банкови такси и комисионни и други. Същите се отчитат единствено като паричен поток и подлежат на възстановяване от Гаранционен фонд или от застрахователна компания.

Не са разход на Бюрото също така платените суми за командировки в чужбина (пътни, нощувки и дневни) за служители, участващи в международни срещи, свързани със защита и представителство на своите членове, за които те поемат престоя на участниците. Отчитат се като вземане от съответния член на НББАЗ и подлежат на възстановяване.

Отчет за приходи и разходи

Бюрото изготвя отчет за приходите и разходите, който е общ и обединява приходите, разходите и резултатите от стопанската и нестопанската му дейност.

2.6. Дълготрайни материални активи

Първоначална оценка

Дълготрайните материални активи са представени в счетоводния баланс по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Цената на придобиване включва покупната цена, вкл. всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и др.

Бюрото е определило стойностен праг от 200 лв. под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващи разходи

Последващите разходи, свързани с дълготраен материален актив, водещи до подобряване на бъдещата икономическа изгода от актива се отчитат като увеличение на балансовата му стойност.

При подмяна на разграничима част от дълготраен материален актив, подменената част се отписва, а направеният разход за подмяната или подновяването на частта се отчита като придобиване на отделен актив.

Метод на амортизация

Бюрото използва линеен метод на амортизация на дълготрайните материални активи. Амортизационните норми по групи активи са следните:

- компютри и компютърно оборудване – 50%;
- стопански инвентар – 15%.

Преглед за обезценка

Балансовите стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановителната им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановителна стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се коригира до възстановителната стойност на активите. Възстановителната стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: нетна пазарна цена или стойност в употреба. За определяне на стойността в употреба на активите, бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната сегашна стойност като се прилага дисконтов фактор преди данъци, който отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за приходи и разходи.

2.7. Вземания

Вземанията по предявени претенции се представят и отчитат по стойността на оригинално издадената фактура и писмо за предявена претенция, намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. Вземанията по непредявени претенции се представят по стойността на извършените разходи по уреждане на щети, които в последствие се претендират към чуждо национално бюро, Компенсационен орган, Гаранционен фонд, застраховател или кореспондент. Приблизителната оценка за съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или за част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се отписват изцяло, когато правните основания за това настъпят (се установят).

2.8. Парични средства и парични еквиваленти

Като парични средства и парични еквиваленти НББАЗ приема всички високоликвидни и свободноразполагаеми финансови активи под формата на пари в брой, средства по разплащателни и депозитни сметки с оригинален матуритет до 90 дни и средствата на депозитите с по-дълъг матуритет, които са свободно разполагаеми за сдружението по време на депозита, съгласно условията на договореностите с банките.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления и паричните плащания от/(за) членски внос и вноски в Гаранционния фонд на НББАЗ, са представени към паричните потоци (използвани в) / от регламентирана нестопанска дейност;
- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- трайно блокираните парични средства и начислените, но неотнесени в заверение на сметката на Бюрото лихви по непадежирали депозити не се третираат като парични средства и парични еквиваленти за целите на представянето в отчета за паричните потоци.

2.9. Финансови активи, държани за търгуване

НББАЗ признава финансов актив, когато Бюрото стане страна по договорните отношения. Всички покупки и продажби се признават първоначално на датата на търгуване на която Бюрото е станало страна по договорните условия на инструмента (датата, на която е поет ангажимента за покупка или продажба на актива).

Финансовите активи, държани за търгуване се оценяват първоначално по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително разходите по придобиване.

Последващата оценка на финансовите активи, държани за търгуване е по справедлива стойност. Ефектите от преоценката до справедливата стойност се отчитат в печалби и загуби като текущи финансови приходи или текущи финансови разходи.

2.10. Задължения към доставчици и други задължения

Задълженията към доставчици, клиенти и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури и/или писмо за предявена претенция (цена на придобиване).

2.11. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения със служителите в Бюрото се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в България.

Основно задължение на Бюрото като работодател в България е да извършва задължително осигуряване на наетия си персонал за фонд "Пенсии", допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд "Общо заболяване и майчинство" (ОЗМ), фонд "Безработица", фонд "Трудова злополука и професионална болест" (ТЗПБ), и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават всяка година със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО) в съотношение: Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО). Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от НББАЗ в качеството му на работодател, са планове с дефинирани вноски. При тях работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд "Пенсии", фонд "ОЗМ", фонд "Безработица", фонд "ТЗПБ", както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналят е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават

като разход в отчета за приходите и разходите в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от Бюрото вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет Бюрото прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползаното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

2.12. Нетни активи на Бюрото

Бюрото, като юридическо лице с нестопанска цел, не е от категорията на капиталовите дружества, които са задължени да регистрират в Търговския регистър определен размер на капитал (основен капитал).

По силата на своя Устав Бюрото формира *Гаранционен фонд*. Това е паричен фонд, чиито източници са парични вноски на членовете, които включват:

- 1) първоначални встъпителни вноски на всеки от членовете (чл. 41а, ал.1 от Устава на НББАЗ);
- 2) вноски на членовете съгласно чл. 41, ал. 3 от Устава - определена сума за всяко превозно средство, за което е сключена задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ и гранична застраховка „Гражданска отговорност“; и
- 3) извънредни вноски на членовете при недостиг на средства, съгласно чл. 41, ал.6 от Устава.

Имуществените вноски за Гаранционния фонд по т. 2 и т.3 по-горе се извършват по решение на Управителния съвет и служат за извършване на плащания от Бюрото по чл. 22 от Устава на НББАЗ.

Съгласно Устава (чл.36, т.23) средствата по този фонд се управляват и инвестират от Управителния съвет и могат да бъдат използвани основно в случаи на:

- 1) плащания от името на Бюрото и за сметка на всеки член, който е с отнет лиценз за извършване на застраховка Гражданска отговорност, обявен в несъстоятелност, или е в процедура по ликвидация;
- 2) плащания на обезщетения от името на Бюрото във връзка с неистински, неавтентични и подправени сертификати зелена карта,
- 3) плащания, които по силата на Вътрешните правила на Съвета на Бюрата следва да бъдат извършени от името на Бюрото и за сметка на всеки застраховател, член на бюрото, който не е извършил дължимо плащане по реда и в сроковете на Вътрешните правила на Съвета на Бюрата.

2.13. Данъци върху печалбата

Бюрото подлежи на данъчно облагане за резултатите от извършената през годината стопанска дейност. *Текущите данъци върху печалбата* за стопанската дейност са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2018г. е 10% (2017 г.: 10%).

Отсрочените данъци се определят чрез прилагане на балансовия пасивен метод, за всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики.

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разлики, породени от първоначално признаване на актив или пасив, който не е засегнал счетоводната или данъчната печалба (загуба) към датата на операцията.

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата на финансовия отчет и се редуцира до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или да се проявят през същия период облагаеми временни разлики, от които те могат да бъдат приспаднати.

2.14. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на Бюрото. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност

2.14.1. Обезценка на вземания

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави към датата на всеки отчет, на индивидуална база. Вземанията, при които са констатирани трудности при тяхното събиране, подлежат на анализ за определяне на частта от тях, която е реално събираема, а останалата част до номинала на съответното вземане се признава в отчета за приходите и разходите като загуба от обезценка.

При преценката на събираемостта на вземанията ръководството прави анализ на цялата експозиция от всеки контрагент с оглед установяване на реалната възможност за събирането им, а не само на ниво просрочени индивидуални вземания от контрагента, вкл. и възможностите за събиране на лихви за просрочията. Вземанията или частта от тях, за които ръководството преценява на база опита си, че съществува висока несигурност за събирането им се третира като несъбираеми и се обезценяват. Балансовата стойност на вземането се коригира чрез използването на корективна сметка, където се натрупват всички обезценки, а сумата на загубата от обезценка за периода се признава в отчета за приходите и разходите към “разходи за обезценка на финансови активи”. В случаите на последващо възстановяване на обезценка, то се посочва като „други приходи” за сметка на намаление на коректива. Информацията за начислените обезценки на вземания е оповестена в *Приложение 6.2*.

2.14.2 Провизии за задължения

Съгласно Вътрешните правила на Съвета на Бюрата и чл. 22 от Устава, НББАЗ следва да извършва плащания от името на Бюрото и за сметка на всеки член, който е с отнет лиценз за извършване на застраховка Гражданска отговорност, обявен в несъстоятелност, или е в процедура по ликвидация. През месец май 2018 г. е отнет застрахователният лиценз на ЗК Олимпик, Кипър, а през месец август 2018 г. в компанията е назначен временен ликвидатор. На Клона на Компанията в България е наложена принудителна административна мярка, с която се налага забрана за сключване на нови застрахователни или презастрахователни договори по всички класове застраховки, удължаване на срока на сключени договори и разширяване на покритието по тях, както и за забрана свободното разпореждане с активи на клона на територията на Република България. Клонът в България прекратява изплащането на обезщетения за събития, настъпили извън територията на България по издадени от него полици „Гражданска отговорност“. Съгласно изискванията на приложимите счетоводни стандарти НББАЗ е възложило на сертифициран актюер да изчисли размера на средствата, необходими за изплащане на предстоящи претенции по полици „Гражданска отговорност“, издадени от ЗК Олимпик, клон България. За определяне задълженията на НББАЗ към 31.12.2018 г., са използвани наличните данни в Единната информационна система за оценка, управление и контрол на риска (ЕИСОУКР). На база на наличната в системата информация е изчислена изложеността на ЗК Олимпик за периода 2015-2018 г., както и развитието на претенциите, предявени пред компанията за периода 2011-2018 г. Въз основа на тази информация са определени очакваните задължения по сключени договори, а като резултат и на очакваните неизплатени претенции. Очакваният размер на задълженията на НББАЗ към 31.12.2018 г. по договори, сключени от ЗК Олимпик е в размер на 33,323 х.лв., от които се очаква 2,231 х. лв. да бъдат покрити от презастрахователя на сдружението т.е. нетните задължения се очаква да бъдат в размер на 31,092 х.лв. Тази сума е включена като провизия във финансовия отчет на Сдружението към 31.12.2018 г. (Приложение № 18).

3. ПРИХОДИ

3.1. Приходи от нестопанска дейност

Сумата на отчетените за годината приходи включва: приходи от членски внос - 272 х. лв. (2017 г.: 272 х. лв.) и 3 х. лв. възстановени съдебни разноски (2017 г.: няма.).

Членове на Бюрото са всички застрахователи, получили лиценз по раздел II, буква „А“, т. 10.1 от приложение №1 към Кодекса за застраховането, които предлагат задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите в Република България по предвидения в този Кодекс ред. Към 31.12.2018 г. техният брой е 16 (31.12.2017 г. - 17).

3.2. Приходи от стопанска дейност

Приходите от стопанска дейност в размер на 1,438 х. лв. (2017 г.: 1 019 х. лв.) включват:

- такси (handling fees) - 1 406 х. лв. (2017 г. 963 х. лв.), начислени от страна на Бюрото във връзка с обработка и изплащане на щети в качеството му на Компенсационен орган или по повод на пътнотранспортни произшествия, настъпили на територията на Република България в случаите съгласно Вътрешните правила на Съвета на Бюрата. Съгласно решение на Управителния съвет от 03.11.2015 г. се начислява такса във връзка с изплатени от Бюрото претенции от обработка на щети на свои членове в случаите на плащания от страна на Бюрото, когато член на НББАЗ престане да изпълнява своите задължения да плаща пред чуждестранните национални бюра или кореспонденти по застрахователни събития, настъпили извън територията на България. За 2018 г. прихода от това направление възлиза на 951 х. лв. (2017 г.: - 541 х. лв.).
- други приходи, които включват приходи от отписани задължения 9 х.лв. (2017 г. 8 х.лв.) и лихви за забавено плащане 23 х.лв.(2017 г. 48 х.лв.).

4. РАЗХОДИ ЗА НЕСТОПАНСКА ДЕЙНОСТ

Разходите за нестопанска дейност включват:

	2018 BGN '000	2017 BGN '000
Разходи за персонал	458	298
Други разходи	205	234
Административни разходи	46	68

НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2018 ГОДИНА

709   600

Разходите за персонал включват:

	<i>2018</i> <i>BGN '000</i>	<i>2017</i> <i>BGN '000</i>
Разходи за заплати	440	288
Разходи за социални осигуровки	18	10
	<u>458</u>	<u>298</u>

Другите разходи включват:

Правни услуги	78	116
Членски внос към Съвета на Бюрата	65	65
Разходи за застраховки	19	-
Командировки	20	24
Банкови такси	6	8
Конференции, семинари и работни срещи	15	6
Други разходи	2	15
	<u>205</u>	<u>234</u>

Административните разходи включват:

	<i>2018</i> <i>BGN '000</i>	<i>2017</i> <i>BGN '000</i>
Разходи за материали	3	3
Разходи за външни услуги	29	26
Разходи за заплати	10	32
Разходи за осигуровки	2	3
Разходи за амортизации	2	4
	<u>46</u>	<u>68</u>

Изплатените възнаграждения на ключовия управленски персонал през 2018 г. са в размер на 395 х.лв.

5. РАЗХОДИ ЗА СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ

5.1. Разходи за суровини и материали:

2018   *2017*
BGN '000   *BGN '000*

**НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2018 ГОДИНА**

Електроенергия, топлоенергия и вода	8	5
Офис обзавеждане и канцеларски материали	8	4
Други разходи	-	1
	<u>16</u>	<u>10</u>

5.2. Разходи за външни услуги :

	2018	2017
	BGN '000	BGN '000
Обработка на щети	238	-
Разходи за наем	69	65
Преводачески и копирни услуги	15	12
Регулаторни такси	17	-
Банкови такси	11	7
Правни и одит услуги	10	8
Телекомуникационни и куриерски услуги	10	9
Други	16	8
	<u>386</u>	<u>109</u>

Разходите за извършване на независим финансов одит, разпределени в разходи за стопанска и нестопанска дейност са в размер общо на 10 х.лв. (2017 г. 10 х.лв.).

6. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ И РАЗХОДИ

6.1. Финансови приходи и разходи от нестопанска дейност

Финансовите приходи от нестопанската дейност включват начислените лихви по депозити, които за 2018 г. възлизат на 3 хил. лв. (2017 г.: 69 х. лв.). Финансовите разходи за 2018 г. представляват изплатени банкови такси и комисионни във връзка с учредяване и обслужване на банкова гаранция в полза на Съвета на Бюрата и са в размер на 71 хил. лв.

6.2. Финансови приходи и разходи от стопанска дейност

Финансовите приходи от стопанската дейност включват:

	2018	2017
	BGN '000	BGN '000
Ефект от оценка до справедлива стойност на ДЦК	4	209
Приходи от лихви ДЦК	103	110
Валутни курсови разлики	-	11
	<u>107</u>	<u>330</u>

**НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2018 ГОДИНА**

Финансовите разходи от стопанската дейност включват:

	<i>2018</i> <i>BGN '000</i>	<i>2017</i> <i>BGN '000</i>
Обезценка на вземания	18	380
Ефект от оценка до справедлива стойност на ДЦК	100	21
Валутни курсови разлики	33	4
Комисионни за банкови гаранции	24	-
Лихви по просрочени данъчни задължения	-	3
	175	408

7. ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	<i>Компютърно оборудване</i>		<i>Стопански инвентар</i>		<i>Общо</i>	
	<i>2018</i> <i>BGN'000</i>	<i>2017</i> <i>BGN'000</i>	<i>2018</i> <i>BGN'000</i>	<i>2017</i> <i>BGN'000</i>	<i>2018</i> <i>BGN'000</i>	<i>2017</i> <i>BGN'000</i>
<i>Отчетна стойност</i>						
Салдо на 1 януари	52	50	94	94	146	144
Придобити	6	2	-	-	6	2
Отписани	-	-	-	-	-	-
Салдо на 31 декември	58	52	94	94	152	146
<i>Надрупана амортизация</i>						
Салдо на 1 януари	51	37	78	74	129	111
Начислена амортизация за годината	6	14	4	4	10	18
Отписана амортизация за годината	-	-	-	-	-	-
Салдо на 31 декември	57	51	82	78	139	129
Балансова стойност на 31 декември	1	1	12	16	13	17
Балансова стойност на 1 януари	1	13	16	20	17	33

Други данни

Към 31.12.2018 г. няма учредени тежести (залози) върху дълготрайните материални активи на Бюрото (31.12.2017 г.: няма).

8. ВЗЕМАНИЯ ПО ПРЕДЯВЕНИ ПРЕТЕНЦИИ

Вземанията по предявени претенции към 31.12.2018 г. са в размер на 13,946 х. лв. (31.12.2017 г.: 1,910 х. лв.). Сумата е формирана от оказани услуги във връзка с: 1) дейност по обработка и изплащане на щети от Бюрото, в качеството му на Компенсационен орган; 2) пътнотранспортни произшествия, настъпили на територията на Република България в случаите, съгласно Вътрешните правила на Съвета на Бюрата; 3) дейност по отношение изплащане на претенции от Националните бюра за изплатени имуществени и неимуществени щети, вследствие на ПТП, причинено от МПС с чужд регистрационен номер и 4) претенции от чужди застрахователни компании или Национални бюра във връзка с изплатени от Бюрото претенции от обработка на щети на свои членове, в случаите на плащания от страна на Бюрото, когато член на НББАЗ престане да изпълнява своите задължения да плаща пред чуждестранните национални бюра или кореспонденти по застрахователни събития, настъпили извън територията на България. За предявени се считат отправените от НББАЗ претенции към неговите контрагенти.

Към 31.12.2018 г. вземанията по предявени претенции са както следва:

	31.12.2018	31.12.2017
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Вземания по изплатени щети от НББАЗ в качеството му на Компенсационен орган	1,211	218
Вземания по изплатени щети от НББАЗ, съгласно Вътрешните правила на Съвета на Бюрата и по повод ПТП, настъпило извън територията на Р.България по вина на незастраховано МПС с бълг. рег. №	552	1,285
Вземания от членове на НББАЗ, които са отказали/неизплатили задълженията си към чуждестранни бюра и кореспонденти	12,183	407
	<u>13,946</u>	<u>1,910</u>

До датата на одобрение за издаване на този финансов отчет около 26% от *вземанията по предявени претенции* са уредени.

9. ВЗЕМАНИЯ ПО НЕПРЕДЯВЕНИ ПРЕТЕНЦИИ

Вземанията по непредявени претенции към 31.12.2018 г. възлизат на 9,967 х. лв. (31.12.2017 г.: 8,230 х. лв.) и представляват: 1) вземания по щети, настъпили при ПТП на територията на друга страна членка от Европейския съюз по вина на водач с незастраховано МПС с български регистрационен номер, платени от Бюрото; 2) обезщетения, съпътстващи разходи по неприключили щети в процес на съдебно производство по събития, настъпили на територията на страната по вина на МПС с чужд регистрационен номер в системата „Зелена

**НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2018 ГОДИНА**

карта“; 3) разходи по неприключили щети в процес на съдебно производство по събития, при които Бюрото е Компенсационен орган; 4) гаранции за спиране на съдебни решения; 5) предявени към Бюрото претенции от чужди застрахователни компании или Национални бюра във връзка с обработка на щети на свои членове в случаите на плащания, когато член на НББАЗ престане да изпълнява своите задължения да плаща пред чуждестранните национални бюра или кореспонденти по застрахователни събития, настъпили извън територията на България. До датата на одобрение за издаване на този финансов отчет над 56 % от непредявените претенции са предявени и уредени.

10. ВЗЕМАНИЯ ОТ ДОСТАВЧИЦИ

Вземанията от доставчици към 31.12.2018 г. в размер на 2 х. лв. представляват платени аванси по договор за изграждане на система за регистрация и управление на щети. (31.12.2017 г.: няма)

11. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ

Другите краткосрочни вземания включват основно вземания по съдебни спорове с членове на НББАЗ - 32 хил. лв. (31.12.2017 г. – няма), вземания от членове на бюрото, представляващи невнесен членски внос - 9 х.лв. (31.12.2017 г. 4 х.лв.), данъци за възстановяване - 10 хил. лв. (31.12.2017 г. 10 хил. лв.) и други вземания в размер на 23 х.лв.

12. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ДЪРЖАНИ ЗА ТЪРГУВАНЕ

Наличните към 31 декември *финансови активи, държани за търгуване* в размер на 4,815 хил. лв. (31.12.2017 г.: 5,298 хил. лв.) представляват инвестиции в държавни ценни книжа – облигации, както следва:

31.12.2018 г.:

Емисия	Валута	Дата на издаване	Дата на падеж	Лихва по купон	Номинал	Справедлива стойност	Справедлива стойност
				%	‘000	‘000	BGN‘000
BG2030014117	BGN	30.01.2013	23.01.2019	2.50%	446 BGN	453 BGN	453
BG2040114212	EUR	12.02.2014	12.02.2021	3.00%	22 EUR	23 EUR	43
XS1208855616	EUR	23.03.2015	23.03.2022	2.00%	1 087 EUR	1 081 EUR	2 115
XS1208855889	EUR	23.03.2015	26.03.2027	2.63%	1 071 EUR	1 127 EUR	2 204
							4 815

**НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2018 ГОДИНА**

31.12.2017 г.:

Емисия	Валута	Дата на издаване	Дата на падеж	Лихва по купон	Номинал	Справедлива стойност	Справедлива стойност
				%	‘000	‘000	BGN‘000
BG2040008216	BGN	16.01.2008	16.01.2018	4.50%	110 BGN	102 BGN	102
BG2030013119	BGN	23.01.2013	23.01.2018	3.00%	294 BGN	285 BGN	285
BG2030014117	BGN	30.01.2013	23.01.2019	2.50%	446 BGN	449 BGN	449
BG2040114212	EUR	12.02.2014	12.02.2021	3.00%	22 EUR	23 EUR	46
XS1208855616	EUR	23.03.2015	23.03.2022	2.00%	1 087 EUR	1 102 EUR	2 156
XS1208855889	EUR	23.03.2015	26.03.2027	2.63%	1 071 EUR	1 155 EUR	2 260
							5 298

13. БАНКОВИ ДЕПОЗИТИ

Средствата в банкови депозити към 31.12.2018 г. включват:

а) парични средства, блокирани в ОББ АД по повод издаване на неотменима, безусловна банкова гаранция в размер на 4 000 хил. евро в полза на Съвета на бюрата. Срокъът на издадената банковата гаранция е до 25.03.2020 г. (31.12.2017 г.: няма).

б) Срочен депозит в размер на 80 хил. лева с оригинален матуритет една година. Към датата на приемане на отчета депозита е падежирал и не е подновяван. (31.12.2017 г.: няма).

14. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА

Наличните към 31 декември 2018 г. парични средства са в размер на 26,600 хил. лв. (31.12.2017 г.: 16,028 хил. лв.) и са по сметки в следните банки: ТБ Алианц Банк България АД, Уникредит Булбанк АД, ОББ АД.

Паричните средства включват:

	31.12.2018	31.12.2017
	BGN'000	BGN'000
Парични средства в банкови депозити	9,434	14,531
Парични средства в разплащателни сметки	17,165	1,494
Парични средства в каса	1	3
Парични средства и парични еквиваленти	26 600	16 028

НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2018 ГОДИНА

Паричните средства в банкови депозити представляват парични средства в банков депозит в ТБ Алианц Банк България АД с оригинален матуритет 36 месеца. Съгласно условията на договора за депозит Бюрото разполага свободно и няма ограничения да оперира с паричните средства по време на срока на депозита.

Паричните средства в банки са разпределени в следните валути:

- в лева : 26 498 х. лв. (31.12.2017 г.: 15 751 х. лв.);
- във валута : 102 х. лв. (31.12.2017 г.: 277 х. лв.).

15. РАЗХОДИ ЗА БЪДЕЩИ ПЕРИОДИ

Разходите за бъдещи периоди се формират от следните компоненти:

	<i>31.12.2018</i>	<i>31.12.2017</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Членски внос към Съвета на бюрата	64	65
Застраховки	28	29
Абонамент	2	2
Общо	<u>94</u>	<u>96</u>

16. ГАРАНЦИОНЕН ФОНД НА БЮРОТО

Средствата в Гаранционния фонд на НББАЗ се формират от 1) първоначални встъпителни вноски на всеки от членовете (чл. 41а, ал.1 от Устава на НББАЗ); 2) вноски на членовете съгласно чл. 41, ал. 3 от Устава, определена сума за всяко превозно средство, за което е сключена задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ и гранична застраховка „Гражданска отговорност“; и 3) извънредни вноски на членовете при недостиг на средства съгласно чл. 41, ал.6 от Устава.

С Протокол от 10.01.2018 г. Управителният съвет:

1) взима решение за извънредни имуществени вноски на членовете на НББАЗ в Гаранционния фонд на Бюрото с общ размер 4,000 х.евро с цел набиране на средства за учредяване на банкова гаранция в полза на Съвета на Бюрата (Приложение № 13). Индивидуалната вноска на всеки един от членовете се определя съобразно пазарния му дял.

2) определя допълнителна имуществена вноска в Гаранционния фонд на Бюрото в размер на 10 лева за период от 12 месеца за всяко МПС, за което е сключена застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите и гранична застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“. Вноските са дължими в двумесечен срок от месеца на начисляване.

Общият размер на тези допълнителни имуществени вноски за 2018 г. възлиза на 39,217 х. лв., от които 8,993 х.лв. не са събрани към 31.12.2018 г. и са представени в баланса в позицията „Дължими вноски в Гаранционния фонд на Бюрото“.

През 2018 г. съгласно решения на УС за сметка на Гаранционния фонд на Бюрото са платени претенции от чужди Национални бюра по щети, настъпили по вина на МПС с български регистрационен номер с подправен сертификат «Зелена карта» на стойност 27 хил. лв. (2017 г.: 10 х.лв.) и предявени претенции по полици, издадени от член с отнет лиценз - 286 х.лв. (2017 г.: няма).

17. ДРУГИ РЕЗЕРВИ

Другите резерви на Бюрото се формират от резултата от присъщата (регламентирана) дейност, както и от резултата от осъществяваната стопанска дейност. Крайният резултат (печалба или загуба) се отразява в увеличение/намаление на другите резерви. Към 31.12.2018 г. размерът им възлиза на 3 491 х. лв. (31.12.2017 г.: 3 457 х. лв.).

18. ПРОВИЗИИ ЗА ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ПОЛИЦИ, ИЗДАДЕНИ ОТ ЗАСТРАХОВАТЕЛ С ОТНЕТ ЛИЦЕНЗ

Съгласно Кодекса на застраховането, Вътрешните правила на Съвета на Бюрата и Устава на НББАЗ, Бюрото следва да извърши плащания от името на Бюрото и за сметка на всеки член, който е с отнет лиценз за извършване на застраховка Гражданска отговорност, обявен в несъстоятелност, или е в процедура по ликвидация. През месец май 2018 г. е отнет застрахователният лиценз на ЗК Олимпик, Кипър, а през месец август 2018 г. в компанията е назначен временен ликвидатор. За Бюрото възниква правно задължение да изплати предстоящите претенции за настъпили щети в чужбина по полици, издадени от клона на ЗК Олимпик в България. НББАЗ е използвало услугите на сертифициран актюер, за да изготви оценка на очаквания размер на задълженията на Бюрото. Техният размер е определен на 31,092 х. лв. и в годишния финансов отчет за 2018 г. е начислена провизия в размер на 31,092 х.лв. за сметка на намаление на Гаранционния фонд на Бюрото.

19. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ПРЕДЯВЕНИ ПРЕТЕНЦИИ

Задълженията по предявени претенции към 31.12.2018 г. са в размер на 7,150 х. лв. (31.12.2017 г.: 5,327 х. лв.). Те са във връзка с дейност по отношение на предявени претенции от Националните бюра и чужди застрахователни компании за изплатени от тях имуществени и неимуществени щети, вследствие на ПТП причинено от незастраховано МПС с български регистрационен номер, както и претенции от чужди застрахователни компании или Национални бюра във връзка с претенции от обработка на щети на свои членове в случаите, когато член на НББАЗ престане да изпълнява своите задължения да плаща пред чуждестранните национални бюра или кореспонденти по застрахователни събития, настъпили извън територията на България. До датата на одобрение за издаване на този финансов отчет 79% от *задълженията по предявени претенции* са уредени.

20. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДОСТАВЧИЦИ

Задълженията към доставчици представляват текущи задължения към контрагенти във връзка с доставени стоки и получени услуги. Размерът на задълженията към доставчици към 31.12.2018 г. е 67 х. лв. (31.12.2017 г.: 74 х.лв.) и представлява задължението на Бюрото към Съвета на Бюрата за определения членски внос за 2019 г., както и регулярни плащания във връзка с регулиране на щетите по основната дейност на Бюрото.

21. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Другите текущи задължения включват:

	<i>31.12.2018</i>	<i>31.12.2107</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Задължения към персонала, в т.ч.:	20	42
<i>Начисления за непозвани компенсируеми отпуски</i>	20	42
Задължения за данъци, в т.ч.	54	63
<i>Данък върху добавената стойност</i>	32	48
<i>Данъци върху печалбата</i>	22	12
<i>Други данъчни задължения</i>	-	3
Други задължения	147	56
Общо	221	161

22. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

В хода на обичайната си дейност сдружението може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: валутен риск, кредитен риск и ликвиден риск. Затова общото управление на риска е фокусирано върху прогнозиране на резултатите от определени области на финансовите пазари за постигане на минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати. Финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се оценят адекватно формите на поддържане на свободните ликвидни средства.

По-долу са описани различните видове рискове, на които е изложено Бюрото при осъществяване на дейността му, както и възприетият подход при управлението на тези рискове.

Валутен риск

Сдружението извършва плащания към всички страни-членки на зелена карта и поради това е изложено на валутен риск. С цел да минимизира риска бюрото изисква пълно възстановяване на сумите, включително и понесените курсови разлики.

Кредитен риск

Кредитният риск е свързан с риск от финансови загуби, които сдружението би могло да претърпи, в случай че някой от контрагентите му не е в състояние да изпълни изцяло и в обичайно предвидените срокове задълженията си към него.

Към 31 декември финансовите активи на Бюрото включват парични средства и вземания. За ограничаване на риска относно паричните средства политиката на сдружението е да оперира само със стабилни финансови институции в България.

Към 31 декември Бюрото има концентрация на вземания от един член (21,237 х. лв. или 64%), който оспорва част от задълженията си, поради което сдружението е изложено на значителен кредитен риск. С цел минимизиране на риска въпросният застраховател-член е поставен под мониторинг и учредената от него гаранция в полза на НББАЗ е в размер на 5,000 евро.

Ценови риск

Сдружението е изложено на ценови риск по отношение на притежаваните от него финансови инвестиции. С цел минимизиране на риска Бюрото инвестира свободните си парични средства единствено в държавни ценни книжа, които са нискорискови финансови инструменти.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация Бюрото да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж.

Управлението на този риск се извършва съгласно утвърдените вътрешни процедури за планиране и текущо наблюдение на паричните потоци от ръководството, които да гарантират погасяване на задълженията.

Финансовите пасиви към 31.12.2018 г. се състоят от задължения по предявени претенции и търговски задължения общо в размер на 7,217 х. лв. (31.12.2017 г.: 5,401 х.лв.), дължими в рамките на 2 месеца. Поради забавяне или отказ за плащане от страна на свои членове Бюрото изпитва затруднение за погасяване на своите задължения. С цел минимизиране на риска ръководството на сдружението е взело решение за внасяне на допълнителни вноски от членовете в Гаранционния фонд на Бюрото (Приложение № 16).

Риск на лихвоносни парични потоци

Бюрото има съществени лихвоносни активи, които включват вземанията по предявени претенции към чуждестранни бюра и паричните средства в депозитни и разплащателни сметки. За задълженията по предявени претенции сдружението е изложено на лихвен риск, защото съгласно Вътрешните правила на Съвета на Бюрата при закъснение на плащането се дължи

**НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2018 ГОДИНА**

лихва. С цел минимизиране на риска ръководството се стреми плащанията да бъдат извършени в срок или предявява платените лихви в исканията за възстановяване от бюрата или застрахователите, за чиято сметка е извършено плащането.

31 декември 2018 г.	<i>с плаващ</i>	<i>с фиксиран</i>	<i>Общо</i>	
	<i>лихвен %</i>	<i>лихвен %</i>	<i>безлихвени</i>	
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Финансови активи	-	33,182	39,042	72,224
Финансови пасиви	-	7,150	67	7,217

31 декември 2017 г.	<i>с плаващ</i>	<i>с фиксиран</i>	<i>Общо</i>	
	<i>лихвен %</i>	<i>лихвен %</i>	<i>безлихвени</i>	
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Финансови активи	-	22,748	8,718	31,466
Финансови пасиви	-	5,327	74	5,401

23. УСЛОВНИ АКТИВИ

Всеки един от шестнадесетте члена на бюрото има учредена в полза на НББАЗ неотменима, неделима и платима при поискване банкова гаранция в размер на 600 х. евро. Съгласно решение на извънредно Общо събрание на членовете на НББАЗ на 19.12.2017 г. размерът на банковата гаранция на членове, поставени под мониторинг се увеличава в зависимост от пазарния им дял, като най-високият размер на гаранцията може да достигне до 5 000 хил. евро. Към 31.12.2018 един член на Бюрото е поставен под мониторинг и размерът на неговата банкова гаранция, съгласно Устава на НББАЗ е определен на 5 000 х. евро.

24. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ

Съдебни дела

Към датата на издаване на финансовия отчет срещу Бюрото са предявени следните съдебни иски:

Трима членове на Бюрото са завели три отделни съдебни дела с искане за отмяна на чл. 38Б, ал.7 от Устава на Сдружението, съгласно който за членовете под мониторинг се изисква увеличение на размера на учредената в полза на НББАЗ банкова гаранция. Едно от делата е отменено на първа и втора инстанция. Останалите са отменени на първа инстанция и се очаква второинстанционно решение.

Член на Бюрото е завел съдебно дело с иск за отмяна на чл. 41, ал. 6 от Устава на Сдружението, съгласно който в случай на недостиг на средства в Гаранционния фонд на

Бюрото Управителният съвет може да приеме решение за извършване на допълнителни вноски от членовете. Делото е отменено на първа инстанция и се очаква второинстанционно решение.

Член на бюрото (застрахователна компания) е завел иск с правно основание: - оспорване на такса за обработка на претенции съгласно Решение на УС на НББАЗ от 03.11.2015 г., предявена по банкова гаранци, предоставена в полза на НББАЗ. Делото е решено в полза на застрахователната компания на първа инстанция и в полза на Бюрото на втора инстанция. Подадена е касационна жалба от застрахователната компания. Разглеждането ѝ е насрочено за м.окотмври 2019 г.

Член на Бюрото е завел търговски иск с материален интерес 549 х.лв с основание недължимо платени такси. Делото е на първа инстанция и се очаква насрочване на първо съдебно заседание.

Очакванията на ръководството са, че изходът от заведените съдебни дела ще бъде благоприятен за Бюрото.

Комисията за финансов надзор е издала наказателно постановление от 08.04.2019 г. срещу Бюрото във връзка с установени пропуски при обработката на щети. Размерът на наложената имуществена санкция е 8 х.лв. НББАЗ в качеството си на жалбоподател е завел наказателно дело от административен характер срещу наказателното постановление. Към датата на издаване на финансовия отчет няма издадено съдебно решение.

25. СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА БАЛАНСА

След поставянето на Бюрото под мониторинг на 7.12.2018 г. за него възникват задължения да увеличи размера на банковата гаранция в полза на Съвета на Бюрата и да сключи нов общ презастрахователен договор за всички свои членове. На 27.03.2019 г. УС на НББАЗ взима решение за увеличение размера на банковата гаранция в полза на Съвета на Бюрата и тя е учредена в нов размер от 5 000 хил. евро за период от две години, считано от 01.04.2019 г. , като се предостави на банката допълнително обезпечение от 1,000 х. евро от средствата на НББАЗ. Като последица от решението на Съвета на Бюрата за мониторинг от българското Бюро се изисква да приеме в срок до 01.04.2019 г т.нар. обща презастрахователна програма (за всички членове на НББАЗ) за изплащането на щети, причинени в чужбина като членовете ще се присъединят към този договор след изтичане на текущите им, индивидуални презастрахователни договори. Съгласно проведените преговори с водещия презастраховател, приблизителната премия по общия презастрахователен договор би била около 16,678 хил. евро. Към датата на издаване на финансовия отчет общият презастрахователен договор не е подписан.

На проведено извънредно общо събрание на членовете на Бюрото в няколко заседания в периода 22 март 2019 – 5 юни 2019 г.е взето решение за промяна в Устава на Бюрото. Основните промени са свързани с приемане на нова глава „Мониторинг на бюрото”, която да се прилага в периода на мониторинг на НББАЗ. Към датата на издаване на финансовия отчет промените не са публикувани в Регистъра на юридическите лица с нестопанска цел.

**СДРУЖЕНИЕ НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ
АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ**

Дата: 1 юли 2019 г.

СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТАТА НА БАЛАНСА

Ние сме извършили процедури за идентифициране на събития, настъпили след датата на баланса и потвърждаваме, че:

- не са настъпили значими промени в условията за търговия и икономическия климат, в които Бюрото работи;
- не са настъпили никакви събития в известните ни области на риск и в условните ангажименти, не са вписани нови неотменими ангажименти, заеми или гаранции;
- не са настъпили никакви събития в отношенията на Бюрото с неговите клиенти, служители, основни доставчици и правителството, а също и влияние на значителни промени във валутния курс;
- не планираме продажби или придобивания на съществени активи;
- не предвиждаме сключване на споразумения за преобразуване на Бюрото или ликвидация;
- няма значими промени в статута на позициите, осчетоводени във финансовия отчет, въз основа на предварителни и неокончателни данни;
- не са издавани или получавани кредитни известия, свързани със сделки отнасящи се за предходната година;
- няма необичайни корекции или други събития, настъпили след края на годината;
- не са възникнали други въпроси, свързани с отчетите.

Освен оповестените в Приложение 25 не сме установили никакви събития, които да са настъпили след датата на баланса и които биха изисквали корекция или оповестяване във финансовия отчет за 2018 г. или в приложенията към него.

Председател на УС:

Главен счетоводител (съставител):

